

An aerial photograph showing a dense forest with a fire line cutting through it. The fire is bright orange and yellow, with thick white smoke rising from it. The forest below is mostly brown and orange, suggesting it has been affected by the fire. The sky is dark and smoky.

Osiguranja od katastrofalnih rizika –iskustva Hrvatske

Mrvoje Pauković
Hrvatski ured za osiguranje

Budva, 23. travanj 2024.g.

- *Prirodne katastrofe mogu uzrokovati ogromne ekonomske i ljudske gubitke. Poplave, oluje, potresi, suše i šumski požari među najrazornijim su vrstama prirodnih katastrofa.*

- *U prošlosti je samo 35% ukupnih gubitaka uzrokovanih ekstremnim vremenskim prilikama i klimatskim događajima diljem Europe bilo osigurano.*

- *Očekuje se da će gubici na nekretninama i gospodarstvu rasti zbog klimatskih promjena.*

- *Kao odgovor na sve veće klimatske rizike, poskupjet će i cijena osiguranja.*

- *Srednjoročno do dugoročno to može dovesti do nedostupnosti/nepristupačnosti osiguranja građanima i poduzećima, što dovodi do daljnjeg povećanja osigurateljnog jaza.*

Moguće prepreke:

- **potrošači doživljavaju osiguranje kao skupo / nedostupno** (bez obzira na vrijednost i korisnost proizvoda osiguranja)
- potrošači nisu svjesni rizika ili pogrešno percipiraju rizike kojima su izloženi - **više od 30% ispitanika - NatCat događaje smatraju vrlo malo vjerojatnim**
- **velika očekivanja o intervenciji države** - 59% ispitanika smatra da bi vlade trebale biti odgovorne kada građani pretrpe gubitke zbog NatCat događaja

Penetracija osiguranja - NatCat događaje vrlo je niska u Europi

U slučaju NatCat događaja – **cca 50% europskih potrošača – potpuno/djelomično pokrivena**

Većina EU tržišta /dobrovoljne sheme - razina osigurateljnog pokrića varira

- 1% Mađarska, Litva,
- 2% Bugarska, **Hrvatska**, Grčka, Rumunjska
- preko 90% Island

Moguća rješenja:

- rast svijesti o riziku i svijesti o dostupnosti pokrića - razvoj **alata koji potrošačima pružaju informacije o riziku kojima je njihova imovina izložena**
- usporedivost proizvoda i promicanje jednostavnosti proizvoda – **poželjni su neovisni alati za usporedbu proizvoda i jednostavni za korištenje**
- studija EIOPA-e /potrošači bi bili spremniji istražiti mogućnost kupnje NatCat pokrića **ako bi proizvodi bili jednostavniji,**
- **razvoj prodajnih pristupa prilagođenijih potrošačima, tj. digitalni kanali** - mogu smanjiti napore potrošača u procesu kupnje
- potrošači bi mogli biti spremniji kupiti NatCat proizvode ako bi im bili ponuđeni određeni **poticaji za ulaganje u mjere za smanjenje rizika ili popusti**

EIOPA / “Measures to address demand side aspects of the NatCat protection gap”

DESETLJEĆE PRIRODNIH KATASTROFA U HRVATSKOJ

Prethodnih godina Hrvatska je suočena s nizom prirodnih katastrofa s direktnom štetom koja se mjeri u milijardama eura

170+
mil. €

Poplava - Slavonija 2014.

17
mlrd. €

Potres Zagreb/Sisak - 2020.

25+
mil. €

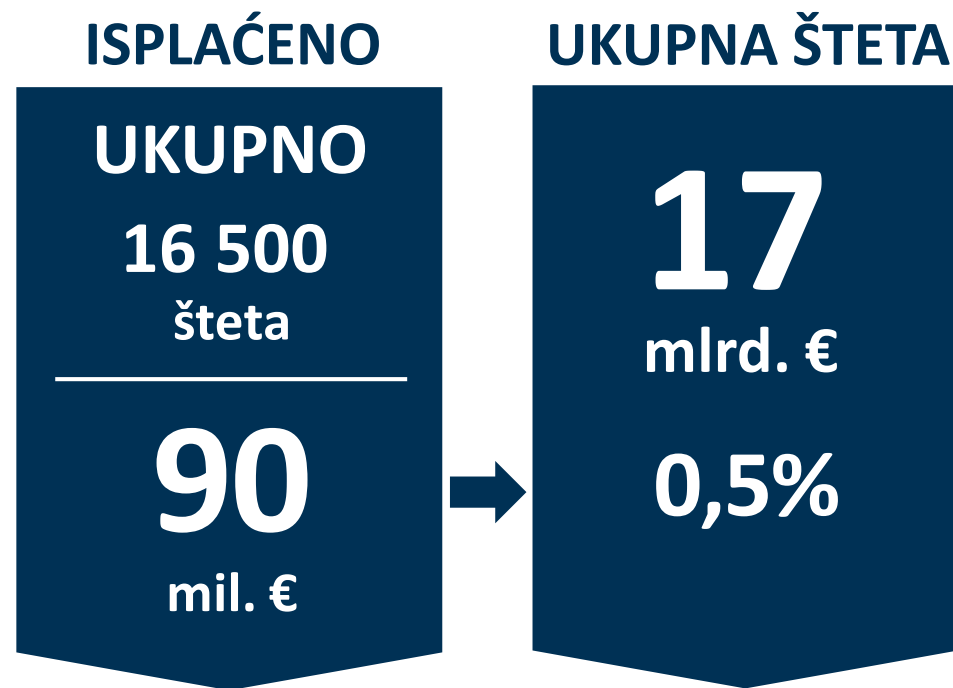
Katastrofalni požari -
Dalmacija 2017.

40+
mil. €

Oluja - nevrijeme, srpanj 2023.

POTRES – HRVATSKA 2020.

Brza reakcija u uvjetima pandemije uz značajnu isplatu osigurnina nakon događaja (7 mil. EUR < 30 dana)

30% područja
60% stanovništva
Hrvatske –
izloženo jačim potresima

1.4 milijuna kućanstava
2.01 milijuna stanova –
samo 10% osigurano od
rizika potresa (procjena)

PROTECTION GAP

Osigurano

102 mlrd. USD

Globalni gubici od potresa (2010-2019)

535 mlrd. USD

Veća penetracija/gustoća osiguranja = rezistentnija ekonomija države i brži oporavak

NEVRIJEME – OLUJA – srpanj 2023.

Efikasna reakcija pri isplati šteta - potvrdila važnost osiguratelja u zaštiti imovine i financijske stabilnosti

BRZA REAKCIJA

ŠTETE IMOVINA

KASKO ŠTETE / OSTALE

PROCJENA

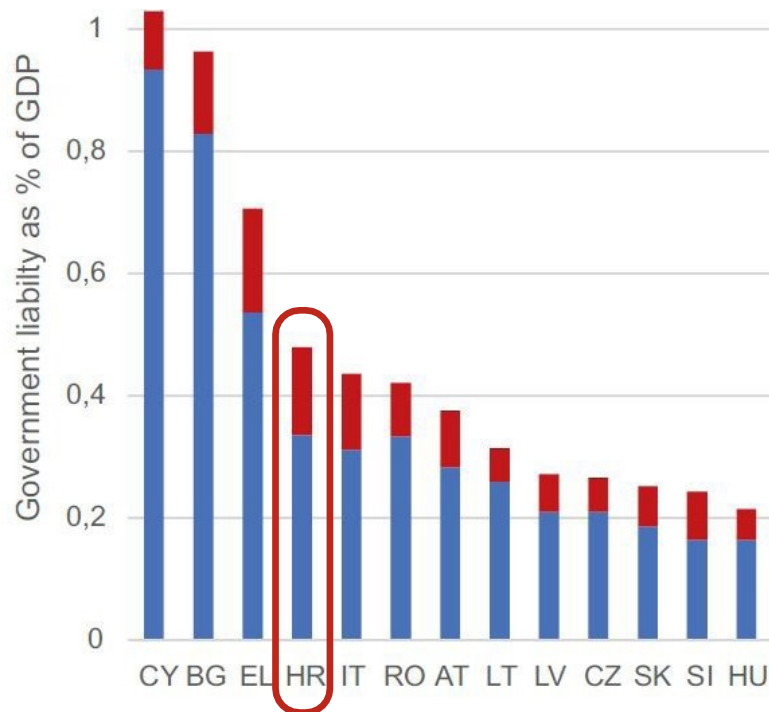
preko
24 000
odštetnih zahtjeva

s isplatom preko
40
mil. €

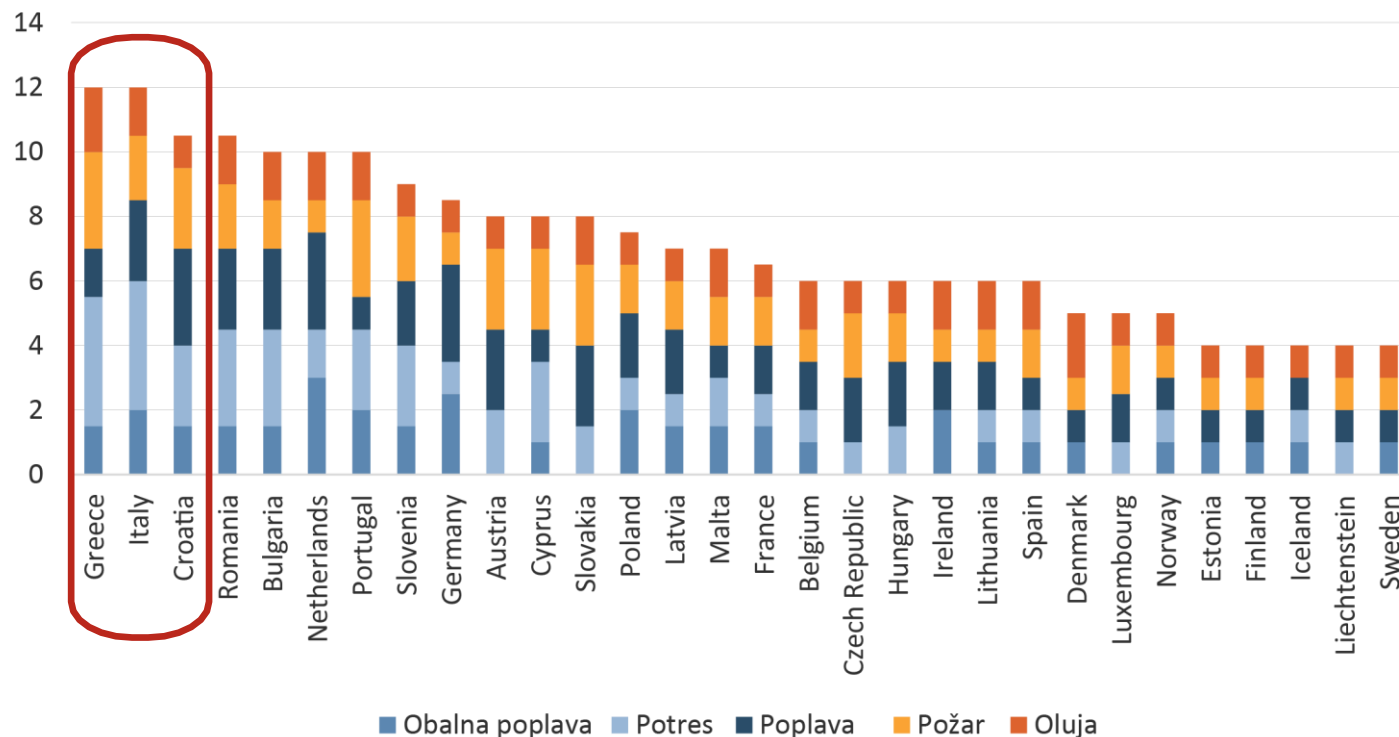

HRVATSKA – visoka izloženost posljedicama prirodnih katastrofa

Svjetska banka - Hrvatska 4. u EU po izloženosti države – prosječni godišnji utjecaj katastrofalnih rizika kao postotak u BDP-u

EIOPA - agregirana vrijednosti trenutnog osigurateljnog jaza
Grčka, Italija i Hrvatska - najviši ukupni osigurateljni jaz za prirodne nepogode – visoki rizici a niska penetracija osiguranja

Sustavi financiranja posljedica katastrofalnih rizika (DRF) u EU su ograničeni – gustoća/penetracija osiguranja za javnu i privatnu imovinu je niska, zaštitni fondovi su limitirani te ne postoje drugi sustavi upravljanja/prijenosa rizika i sustavi dodatnog financiranja.

Katastrofalni događaji u Europskoj uniji imaju značajni makro fiskalni utjecaj, koji će i snažiti sa klimatskim promjenama.

IZMJENE ZAKONODAVNOG OKVIRA

Potreba preciziranja
obveze osiguranja
vlasnika nekretnina

Nacrt Zakona o upravljanju i održavanju stambenih zgrada – obveza suvlasnika stambenih zgrada

- „Suvlasnici su obvezni osigurati zajedničke dijelove zgrade od osnovnih rizika, odnosno požara, oluje, udara groma, izljeva vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi, te drugih rizika **ovisno o opasnosti područja, izloženosti i oštetljivosti zgrade, sve vezano uz njezinu namjenu** (seizmički rizik, rizik klizanje tla i odronjavanje zemljišta, rizika poplava, bujica i visokih voda, rizik snježne lavine i sl.), kao i od odgovornosti za štetu prema trećim osobama.”

Nužno regulirati obvezu osiguranja od rizika koje prijete na pojedinom području kao i osiguranja odgovornosti suvlasnika na primjerene svote.

Prijedlog Zakona o upravljanju i održavanju zgrada

Čl. 26.

Obveza osiguranja zgrade

*„Suvlasnici su putem upravitelja **obvezni osigurati zajedničke dijelove zgrade od osnovnih rizika, odnosno požara, oluje, udara groma, izljeva vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi kao i od odgovornosti za štetu prema trećim osobama.**“*

- Čl. 45. st. 3. - novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 EUR kaznit će se za prekršaj suvlasnici koji ne osiguraju zgradu
- suprotno ranijem prijedlogu članka koji se odnosi na obvezu osiguranja zgrade → nije sadržan seizmički rizik i brisana je formulacija:
  - „te drugih rizika ovisno o opasnosti područja, izloženosti i oštetljivosti zgrade, sve vezano uz njezinu namjenu (seizmički rizik, rizik klizanje tla i odronjavanje zemljišta, rizika poplava, bujica i visokih voda, rizik snježne lavine i sl.)“

-
- **izračun premije za zajedničke dijelove zgrade s uključenim rizikom potresa** - npr. stambena zgrada izgrađena nakon 1964. godine, primjer na uzorku od 600 m², cijena po kvadratu 1.000,00€, po zonama - Zagreb, Osijek, Split, Pula - **neće se značajnije povećati premija osiguranja** niti bi navedeno bilo financijski teret za suvlasnike
  - **prema okvirnim procjenama, primjerice za Zagreb, radilo bi se o povećanju premije u iznosu od 65 do 75 centi po metru kvadratnom godišnje**

ULOGA OSIGURATELJA

CILJEVI

- **Jačanje zaštite gospodarstvu i građanima (imovina, zdravlje, skrb za starost)**
  - proizvodi/usluge postoje, ali niska svijest o nužnosti osiguranja ne dovodi do adekvatne penetracije/gustoće osiguranja
  - aktivnija uloga svih dionika – jačanje osobne odgovornosti
- **Stabilan, održivi i rezistentni sektor osiguranja**
  - Jamstvo isplata osigurnina/naknada šteta
  - Postizanje profitabilnosti kroz odgovarajuće preuzimanje rizika i primjerenu cjenovnu politiku

IZAZOVI

Inflatorna kretanja

- Troškovi poslovanja i isplata šteta

Regulatorni teret

- manja i slabije razvijena tržišta osiguranja otežano usklađuju poslovanje EU legislativom
- nužno razumijevanje u postupanju regulatora

Demografski trendovi i razvoj gospodarstva

Proizvodi i distribucija

- kompleksan regulatorni okvir - zahtjevi i potrebe potrošača
- otežano privlačenje kvalitetnih kadrova u industriju osiguranja

KAMPANJA

“JEDINO OSIGURANJEM DO BRZE OBNOVE I NAKNADE ŠTETE”

